

Sygn. akt I AGa 121/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2022 roku

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Ewa Mierzejewska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 1 kwietnia 2022 roku

w L.

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko P. G. (1) i A. G.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego

w L. z dnia 29 czerwca 2021 roku, sygn. akt (...)

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że

a) w pkt II zasądza od pozwanych P. G. (1) i A. G. solidarnie na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 18.100,32 (osiemnaście tysięcy sto i 32/100) EURO wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 maja 2020 roku do dnia zapłaty;

b) w pkt. IV obniża zasądzoną od powoda na rzecz pozwanych tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 25.029 złotych do kwoty 15.083 (piętnaście tysięcy osiemdziesiąt trzy) złote;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanych P. G. (1) i A. G. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 7.129 (siedem tysięcy sto dwadzieścia dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I AGa 121/21

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 czerwca 2021 roku Sąd Okręgowy w (...) uchylił w całości nakaz zapłaty wydany przez ten Sąd w postępowaniu nakazowym w dniu 22 czerwca 2020 roku i oddalił powództwo spółki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. skierowane przeciwko P. G. (1) i A. G. w zakresie należności głównej w kwocie 20.692,50 Euro wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 maja 2020 roku, zaś w pozostałej części umorzył postępowanie i zasądził od powódki na rzecz pozwanych kwotę 25.029 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne:

Pozwem z dnia 15 maja 2020 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. domagał się zasądzenia od pozwanych P. G. (1) i A. G. solidarnie kwoty 78.025,74 EUR wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że kwoty tej żąda na podstawie

weksła wystawionego przez P. G. (1) i poręczonego przez A. G., zabezpieczającego roszczenia powoda wynikające z umowy najmu ciągnika siodłowego zawartej z pozwanym w dniu 25 lipca 2018 roku. Weksel został wypełniony przez powoda w związku z brakiem zapłaty należności wynikających z tej umowy, zaś pozwani mimo wezwania do wykupu weksła do 31 stycznia 2020 roku nie wykupili go.

W dniu 22 czerwca 2020 roku Sąd Okręgowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym uwzględniający powództwo, zaś pozwani wnieśli od tego nakazu zarzuty zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa. Zarzucili nieistnienie zobowiązania dochodzonego pozwem, nieważność punktu 11.3 b Postanowień Warunków Ogólnych (...), wersja (...), wypełnienie weksła niezgodnie z deklaracją wekslową, przedwczesność powództwa oraz brak legitymacji biernej po stronie pozwanej A. G.. Pozwani wskazali, że możliwość obciążenia karami umownymi i innymi świadczeniami powstaje wyłącznie po wcześniejszym rozwiązaniu umowy, a czynności takie nie zostały wykonane, umowa nie została również wypowiedziana przez powoda.

W piśmie procesowym z 13 stycznia 2021 roku pełnomocnik powoda zmodyfikował powództwo wnosząc o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy jedynie co do kwoty 20.692,50 EUR wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od 15 maja 2020 roku oraz co do kosztów procesu w kwocie 11.660 złotych, zaś co do kwoty 57.333,24 EUR cofnął powództwo zrzekając się w tym zakresie roszczenia. Wyjaśnił, że modyfikacja powództwa wynika z dokonanej przez powoda korekty rozliczenia wiążącej strony umowy najmu na skutek sprzedaży ciągnika siodłowego.

W piśmie procesowym z 1 lutego 2021 roku pozwani zakwestionowali skuteczność wypowiedzenia umowy najmu przez powoda. Wskazali, że w sprawie o sygnaturze akt XXVI toczącej się przed Sądem Okręgowym w (...) powód załączył te same koperty oraz te same potwierdzenia odbioru i w tych okolicznościach trudno stwierdzić, co przesyłki te faktycznie zawierały. Nadto podnieśli, że załączone do akt sprawy wypowiedzenie nie jest kompletne, nie pozwala na stwierdzenie, kto podpisał dokument i czy była to osoba uprawniona do złożenia takiego oświadczenia. Zakwestionowali też doręczenie im dokumentu wypowiedzenia umowy.

W odpowiedzi na te zarzuty powód w piśmie procesowym z 6 maja 2021 roku stwierdził, że w przesyłce znajdowały się wypowiedzenia trzech umów najmu o numerach (...). Wypowiedzenie umowy nr (...), z której wywodzone jest roszczenie dochodzone w niniejszej sprawie zostało pozwanym doręczone w dniu 23 kwietnia 2019 roku, a treść tego dokumentu nigdy nie była przez pozwanych kwestionowana, zarówno co do jego poprawności i zasadności wystawienia. Oświadczenie o wypowiedzeniu sporządzone na firmowym papierze powoda zostało podpisane przez upoważnionych pracowników powoda, z zaznaczeniem ich stanowisk funkcyjnych oraz z firmową pieczętką powoda. Dołączył też kompletny dokument.

Sąd Okręgowy ustalił, że powód jest przedsiębiorcą, a do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki upoważnionych jest dwóch członków zarządu działających łącznie. Pozwany P. G. (1) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie drogowego transportu towarów jako osoba fizyczna pod firmą (...). Pozwana A. G. przedsiębiorcą nie jest. W dniu 25 lipca 2018 roku powód oraz pozwany P. G. (1) podpisali umowę najmu nr (...), której przedmiotem był fabrycznie nowy ciągnik siodłowy marki D. (...) 480 EURO 6 z kabiną (...) C.. Umowę zawarto na czas określony – 36 miesięcy. W tabeli czynszu najmu określono stawki umowne. Częścią umowy były Warunki Ogólne (...) (dalej OWU). W punkcie 6.11 OWU zawarto postanowienie, że księgi rachunkowe (...) stanowiąc będą, o ile klient nie udowodni w sposób bezsporny inaczej, dowód na to, które kwoty zostały zapłacone przez klienta oraz które są należne (...) na mocy umowy. Zgodnie z punktem 10.1 OWU klient miał zagwarantować, że przedmiot umowy przez cały okres obowiązywania umowy, aż do momentu jego zwrotu będzie ubezpieczony na koszt klienta w ramach kompleksowej umowy ubezpieczeniowej obejmującej m.in. ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, bez jakiegokolwiek franszyzy redukcyjnej bądź ograniczeń oraz obejmującej pełny koszt zastąpienia przedmiotu umowy nowym przedmiotem. W punkcie 11 OWU ustalono zasady rozwiązania umowy. W punkcie 11.3 OWU ustalono, jakie należności obciążać będą najemcę w przypadku wcześniejszego rozwiązania umowy. W punkcie 11.3a postanowiono, że w przypadku, gdy umowa z jakiegokolwiek przyczyny została wcześniej rozwiązana przed zakończeniem uzgodnionego terminu obowiązywania, klient (najemca) bezzwłocznie zapłaci (...) wszelkie zaległości oraz inne kwoty narosłe, które nie zostały uiszczone w dniu rozwiązania, wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, zgodnie z zapisami punktu 6.9

Warunków Ogólnych. W tym w punkcie 11.3 b OWU postanowiono, że w przypadku, gdy umowa z jakiegokolwiek przyczyny została wcześniej rozwiązana przed zakończeniem uzgodnionego terminu obowiązywania, klient (najemca) bezzwłocznie zapłaci (...) łączną kwotę wszelkich płatności na mocy umowy, które byłyby należne począwszy od dnia rozwiązania aż do dnia pierwotnie uzgodnionego okresu obowiązywania umowy, wraz z ulgą, udzieloną według uznania (...), z tytułu wcześniejszej niż przewidziano płatności. Klient zobowiązał się w punkcie 12.7 OWU do zwrotu kosztów poniesionych przez (...) związanych z tym, że w momencie dokonania zwrotu, stan zwracanego przedmiotu nie odpowiadał wymogom zawartym w umowie. Równocześnie (...) zobowiązał się w punkcie 11.4 OWU, że dołoży wszelkich zasadnych starań, by sprzedać przedmiot umowy za najlepszą możliwą cenę. Jako zabezpieczenie roszczeń powoda wynikających z umowy P. G. (2) podpisał deklarację wekslową i wydał powodowi weksel własny in blanco, niepełny, opatrzony klauzulą „bez protestu”, poręczony przez pozwaną A. G., na którym jako remitenta wskazano powoda. Niespornym jest, że przedmiot umowy został powodowi wydany. Pojazd został zarejestrowany i otrzymał numer rejestracyjny (...). Pozwany ubezpieczył pojazd. Powód złożył do akt sprawy dowód dokumentu z dnia 11 kwietnia 2019 roku zatytułowany „wypowiedzenie umowy”, dotyczące umowy nr (...) z 25 lipca 2018 roku. W oświadczeniu zapisano: „Działając w imieniu (...) Sp. z o.o. na zasadzie § 11.2 ust. a) Ogólnych Warunków Umowy stanowiących integralną część umowy o nr (...) z dnia 25 lipca 2018 roku wypowiadamy Państwu ww. umowę ze skutkiem natychmiastowym i wzywamy Państwa do jednorazowej zapłaty kwoty 3.972,70 EURO.” W piśmie wskazano, że w związku z wypowiedzeniem umowy P. G. (1) utracił prawo do korzystania z pojazdu będącego przedmiotem umowy, spółka (...) ma prawo do jego przejęcia, a także do obciążenia P. G. (1) odszkodowaniem i karami umownymi naliczonymi zgodnie z zapisami umowy. W piśmie zawarto też wezwanie do zwrotu przedmiotu umowy. Pismo zostało podpisane przez pracowników powoda. Powód przedłożył też dowód doręczenia pozwanym przesyłek pocztowych w dniu 23 kwietnia 2019 roku. Powód podjął czynności windykacyjne, zmierzające do odzyskania posiadania pojazdu, powierzając je firmie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Pojazd w wyniku działań windykacyjnych został zwrócony przez pozwanego na parking powoda w dniu 2 stycznia 2020 roku. Powód wypełnił wydany mu weksel na kwotę 78.025,74 EUR, a następnie wezwaniem z dnia 24 stycznia 2020 roku wezwał pozwanego do wykupu weksla. Pozwani, mimo wezwania do wykupu weksla do 31 stycznia 2020 roku nie wykupili weksla. Powód wystawił pozwanemu P. G. (1) notę obciążeniową nr (...) z dnia 17 grudnia 2019 roku na kwotę 71.792,01 EUR tytułem rozliczenia umowy oraz faktury VAT z 6 września 2019 roku, 7 października 2019 roku oraz 6 listopada 2019 roku, każda na kwotę 1.777,25 EUR, wskazując jako tytuł - wynagrodzenie zgodnie z punktem 12.2 OWU. Wystawił także faktury VAT z 7 maja 2019 roku, 6 czerwca 2019 roku, 9 lipca 2019 roku, 8 sierpnia 2019 roku, 6 września 2019 roku, 7 października 2019 roku i 6 listopada 2019 roku, każda na kwotę 266,59 EUR, tytułem opóźnienia w zwrocie przedmiotu umowy. W dniu 6 czerwca 2019 roku powód wystawił pozwanemu P. G. (1) notę obciążeniową na kwotę 598,21 złotych, w której wskazał jako tytuł obciążenia odsetki za zwłokę, a także w dniach: 15 kwietnia 2019 roku, 18 czerwca 2019 roku, 18 lipca 2019 roku oraz 15 października 2019 roku faktury VAT, każda na kwotę 12,30 EUR, tytułem opłaty za wskazanie użytkownika pojazdu. Powód dołączył do akt pisma L. V.-G. (...) z 29 marca 2019 roku oraz L. H. (...) z 28 czerwca 2019 roku, dotyczące wykroczeń drogowych popełnionych przez kierujących samochodem o numerze rejestracyjnym (...). Ponadto powód przedłożył do akt umowę ubezpieczenia ciągnika siodłowego, którego spór dotyczy, w zakresie OC za okres od 6 sierpnia 2020 roku do 30 listopada 2020 roku zawartą z (...), deklaracje na podatek od środków transportowych DT-1 za lata 2019 i 2020, dotyczące między innymi tego ciągnika siodłowego. Pozostałe umowy ubezpieczenia dotyczą okresu, w którym pojazd był w dyspozycji pozwanego P. G. (1) i na pozwanym ciążył obowiązek jego ubezpieczenia. Nadto pełnomocnik powoda złożył dowód przelewu z dnia 7 czerwca 2017 roku podatku drogowego na rzecz Urzędu Gminy J. z maj 2017 roku oraz dowód przelewu dokonanego w dniu 20 sierpnia 2018 roku na rzecz W. W. kwoty 1.072.495 złotych. Po objęciu w posiadanie ciągnika siodłowego marki (...) powód zlecił jego wycenę. Wartość pojazdu na dzień 10 stycznia 2020 roku określono na kwotę 224.000 złotych. Pojazd ten został sprzedany przez powoda za kwotę 64.575 EUR. W fakturze wystawionej przez powoda na rzecz nabywcy w dniu 25 listopada 2020 roku nie wskazano daty sprzedaży.

Wszystkie wskazane wyżej dokumenty Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne i w oparciu o poczynione na ich podstawie ustalenia stwierdził, że zaskarżony nakaz zapłaty należy uchylić i umorzyć postępowanie w zakresie w jakim powód cofnął powództwo, tj. w zakresie należności głównej w kwocie 57.333,24 EUR wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 maja 2020 roku do dnia zapłaty, zaś w pozostałym zakresie oddalić powództwo. Miał przy tym na

uwadze, że po cofnięciu części powództwa, powód wskazał, że na dochodzoną należność składają się: kwota 14.458,77 EUR tytułem części należności z noty obciążeniowej nr (...) z dnia 17 grudnia 2019 roku; kwota 1.248,81 EUR tytułem kosztów ubezpieczenia pojazdu; kwota 538,40 EUR tytułem podatku drogowego; kwota 354,24 EUR tytułem kosztów windykacji; kwota 398,39 EUR tytułem pozostałych kosztów związanych z wcześniejszym rozwiązaniem umowy; oraz kwota 53,34 EUR tytułem kosztów zamknięcia umowy serwisowej. Powód dochodzący roszczeń na podstawie weksła, wobec zakwestionowania zasadności powództwa przez pozwanych, winien wykazać istnienie stosunku podstawowego, stanowiącego źródło istnienia zobowiązań pozwanych P. G. (1) i A. G. i będącego podstawą wypełnienia weksła. W ocenie Sądu Okręgowego dowodu takiego nie przeprowadził. Nie jest trafne stanowisko powoda, jakoby umowa najmu pojazdu została skutecznie rozwiązana pismami z dnia 11 kwietnia 2019 roku. Pisma te, adresowane do obojga pozwanych, zostały bowiem podpisane jedynie przez pracowników powodowej spółki, gdy tymczasem zgodnie z umową spółki do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki upoważnionych jest dwóch członków zarządu działających łącznie. Do pisma z dnia 11 kwietnia 2019 roku nie dołączono żadnego pełnomocnictwa dla pracowników je podpisujących, upoważniającego do składania przez nich oświadczeń woli w imieniu spółki. Tego braku konwalidować nie można na etapie procesu. Nie można też przyjąć za pełnomocnikiem powoda, że pozwany P. G. (1) zwracając ciągnik siodłowy potwierdził przyjęcie do wiadomości oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Pozwany wydał bowiem pojazd w wyniku czynności windykacyjnych zleconych przez powoda, pod groźbą zgłoszenia kradzieży pojazdu oraz obciążenia kosztami windykacji. Zatem wejście przez powoda w posiadanie pojazdu nastąpiło bez żadnej podstawy prawnej, nie znajduje też podstaw w umowie. Powód wywodzi swoje roszczenia z punktu 11.2 OWU w związku z punktem 11.3 a oraz b OWU. W ocenie Sądu I instancji nie może jednak skutecznie odwoływać się do punktu 11.2 OWU dotyczącego rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym, gdyż nie złożył pozwanemu oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym. Nadto postanowienia punktu 11.3. b OWU są nieważne z mocy art. 58 § 1i2 kc i skutków tej nieważności nie mogą znieść zapisy punktu 20 OWU. Ustawa ma bowiem pierwszeństwo w tym zakresie. Postanowienia powołanego punktu OWU mają charakter zapisu o karach umownych. Stosownie do art. 483kc można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Wymaganie w umowie, w przypadku wcześniejszego jej rozwiązania, uiszczenia przez pozwanego wszelkich płatności na mocy umowy, które byłyby należne począwszy od dnia rozwiązania, aż do ostatniego dnia pierwotnie uzgodnionego okresu obowiązywania umowy oznacza, że kara umowna naliczana byłaby od niewykonania zobowiązania pieniężnego przez pozwanego. Już tylko ta okoliczność uzasadnia uznanie tego postanowienia umownego za nieważne z mocy prawa. Nadto kara umowna służyć ma, stosownie do art. 484§1kc, wyrównaniu ewentualnej szkody poniesionej na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Tymczasem powód dąży do uzyskania kosztem pozwanego wszelkich świadczeń wynikających z umowy za cały okres, w jakim umowa miała wiązać strony, mimo tego, że w przypadku rozwiązania umowy powód nie byłby zobowiązany do ekwiwalentnego świadczenia ze swojej strony (oddania pojazdu do dyspozycji pozwanego). Takie postanowienie sprzeczne jest zatem z istotą kary umownej. Przeciwnie, powód dysponując pojazdem przed przewidywanym okresem zakończenia obowiązywania umowy, może wykorzystywać ten pojazd w swojej działalności gospodarczej, a zatem czerpać z pojazdu korzyści. W spornym przypadku powód dysponował pojazdem od 2 stycznia 2020 roku, aż do 25 listopada 2020 roku, mógł zatem pomniejszać ewentualną szkodę w postaci utraconych korzyści. Przy tym utracone korzyści są mniejsze niż raty umowne. Należy bowiem uwzględnić koszty uzyskania przychodów. Co więcej, kara umowna należy się na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Związana jest zatem z wykazaniem winy dłużnika. W opisanym stanie faktycznym, to powód bez podstawy prawnej lub umownej doprowadził do wydania pojazdu przez pozwanego, uniemożliwiając mu prowadzenie działalności gospodarczej przy wykorzystaniu tego pojazdu. Rozwiązanie umowy nastąpiło zatem przez fakty dokonane. W konsekwencji Sąd Okręgowy stwierdził, że powód mógłby dochodzić ewentualnych roszczeń odszkodowawczych jedynie na zasadach ogólnych, tj. art. 471 i nast. kc. Powód nie udowodnił powództwa w zakresie zaległych rat miesięcznych. Nie przedłożył bowiem dowodów w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych przedstawiających dokonane przez pozwanego na poczet umowy wpłaty i sposób zarachowania tych wpłat. Niezależnie od wymogów procesowych w tym zakresie (art. 6 kc w związku z art. 232 kpc) sam powód w punkcie 6.11 OWU przyjął na siebie zobowiązanie udowodnienia swoich roszczeń w spornych przypadkach na podstawie zapisów zawartych we własnych księgach rachunkowych. Nadto suma kwot dochodzonych po modyfikacji powództwa w wysokości 17.051,95 EUR (14.458,77 EUR + 1.248,81 EUR + 538,40 EUR + 354,24 EUR

+ 398,39 EUR + 53,34 EUR = 17.051,95 EUR) nie jest równa kwocie należności głównej dochodzonej przez powoda po modyfikacji powództwa w wysokości 20.692,50 EUR). Skoro zaś modyfikacja powództwa wynika z zarachowania z uzyskanych ze sprzedaży pojazdu środków na poczet należności wymienionych w pozycjach dotyczących rat od 10 do 36 załącznika (k. 139) do noty obciążeniowej z dnia 17 grudnia 2019 roku, to oznacza, że sam powód nie zarachował prawidłowo tych środków. Wątpliwości musi budzić też wysokość ceny uzyskanej ze sprzedaży ciągnika siodłowego w sytuacji, gdy sprzedaż dokonana została po upływie 11 miesięcy od daty objęcia przez powoda pojazdu w posiadanie i dokonania wyceny pojazdu. Nie można też wykluczyć, że pojazd był w okresie tych 11 miesięcy wykorzystywany przez powoda, a w takim przypadku należności ciążące na pozwanym P. G. (1) z tytułu umowy z 25 lipca 2018 roku winny ulec dalszemu, stosownemu pomniejszeniu o osiągnięte przez powoda z tego tytułu korzyści. W tej sytuacji również roszczenie o zapłatę skapitalizowanych odsetek nie może być uznane za udowodnione. Żadnego uzasadnienia nie znajduje żądanie zwrotu kosztów ubezpieczenia pojazdu w kwocie 1.248,81 EUR. Powód nie wykazał, by koszt taki poniósł. Nadto powód powinien sprzedać pojazd niezwłocznie, a nie po niemal 11 miesiącach, do czego zobowiązany był punktem 11.4 umowy. Tak ten zapis umowy należy rozumieć w kontekście uzyskania najlepszej ceny. Pojazd traci na wartości wraz z upływem czasu. Ubezpieczenie obejmuje okres od 6 sierpnia 2020 roku do 3 listopada 2020 roku. Inne umowy ubezpieczenia dołączone do akt sprawy dotyczą okresów ubezpieczenia, za które w myśl umowy odpowiadał pozwany P. G. (1). Istnienie roszczenia w kwocie 538,40 EUR, stanowiącej równowartość podatku drogowego nie zostało wykazane. Przelew należności z tytułu podatku drogowego dotyczy bowiem podatku należnego za maj 2017 roku, a zatem za okres sprzed zawarcia przez strony umowy nr (...). Nie jest uzasadnione roszczenie o zwrot kosztów windykacji w kwocie 354,24 EUR, skoro zlecenie czynności windykacyjnych nie zostało poprzedzone rozwiązaniem umowy z pozwanym P. G. (1). Nie jest zasadne roszczenie o kwotę 398,39 EUR, stanowiące „pozostałe koszty związane z wcześniejszym rozwiązaniem umowy”. Zostały one wymienione na karcie 163. Pozwanego P. G. (1) nie mogą obciążać koszty serwisu tachografu dokonanego dopiero 25 listopada 2020 roku, po wielu miesiącach, w czasie których pojazd był w dyspozycji powoda. Zatem to powoda obciążały koszty eksploatacji w tym okresie. Mycie samochodu 14 stycznia 2020 roku, na ponad 11 miesięcy przed jego sprzedażą, nie można uznać za przygotowanie do sprzedaży. Niczym nie są uzasadnione roszczenia o zapłatę kwot po 266,59 EUR miesięcznie za opóźnienie w zwrocie pojazdu. Pozwany wydał pojazd, mimo niewypowiedzenia umowy. Także roszczenia o zwrot kosztów zapytań w związku z naruszeniem przepisów o ruchu drogowym. Powód nie wykazał, by poniósł takie koszty. Niczym nie jest uzasadnione roszczenie w kwocie 53,34 EUR, określone jako koszt zamknięcia umowy serwisowej, w sytuacji bezpodstawnego uniemożliwienia pozwanemu kontynuowania umowy.

Z przytoczonych względów Sąd Okręgowy uchylił w całości nakaz zapłaty, umorzył postępowanie w zakresie należności głównej w kwocie 57.333,24 EUR wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 15 maja 2020 roku i oddalił powództwo w pozostałym zakresie jako nieudowodnione. O kosztach procesu orzekł przy zastosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu zgodnie z art. 98 kpc.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód.

Zaskarżył wyrok w części uchylającej nakaz zapłaty i oddalającej powództwo oraz orzekającej o kosztach procesu.

Zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj.:

1. Naruszenie art. 321 § 1 k.p.c. poprzez wadliwe przyjęcie, że przedmiotem roszczenia powoda, stwierdzonego notą obciążeniową nr (...) z dn.17.12.2019r., jest kara umowna wynikająca z pkt 11.3.b) OWU do umowy najmu nr (...) w związku z pkt 11.2 OWU, podczas gdy powód w toku całego postępowania (m.in. w pismach procesowych z dnia 13 stycznia 2021r., 2 lutego 2021r. oraz 6 maja 2021r.) wskazywał, że przedmiotem roszczenia stwierdzonego wskazaną notą jest odszkodowanie na zasadach ogólnych za doznaną szkodę w związku z wcześniejszym rozwiązaniem umowy najmu nr (...) z winy najemcy, tym samym sąd I instancji rozpoznał żądanie pozwu niezgodnie z jego zakresem.

2. Naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez wadliwe uznanie, że w procesie o zapłatę opartym na zobowiązaniu wekslowym, na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia roszczenia, podczas gdy rozkład ciężaru dowodu w tego rodzaju procesie ulega odwróceniu i z chwilą wypełnienia weksla zobowiązanie z niego wynikające

uzyskuje status zobowiązania wekslowego, którego istnienia dowodzi treść weksla a na pozwanych spada obowiązek udowodnienia, że weksel został uzupełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem i to oni muszą udowodnić, że kwota zadłużenia, na którą opiewa weksel nie istnieje lub jest mniejsza.

3. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z 230 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i dowolne stwierdzenie przez Sąd I instancji, że wejście powoda w posiadanie ciągnika siodłowego będącego przedmiotem umowy nr (...) nastąpiło bez żadnej podstawy prawnej, a wydanie ww. pojazdu przez pozwanego P. G. (1) nastąpiło w wyniku groźby zgłoszenia kradzieży tego pojazdu i obciążenia pozwanego kosztami windykacji, co doprowadziło do wadliwego ustalenia stanu faktycznego, iż to pozwanemu, a nie powodowi przysługiwała ochrona prawna posiadania ww. ciągnika siodłowego, a także do wadliwego ustalenia, że wypowiedzenie umowy nie było przyczyną zwrotu ww. pojazdu powodowi, podczas gdy z raportu firmy windykacyjnego bezspornie wynika, że to pozwany wskazał termin zwrotu pojazdu w związku z brakiem środków finansowych na spłatę zadłużenia i wznowienie umowy a nadto strona pozwana na żadnym etapie procesu nie kwestionowała twierdzeń powoda, że wydanie pojazdu było następstwem wypowiedzenia umowy.

4. Naruszenie art. 233 § 1. k.p.c. w zw. z 230 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i wadliwe uznanie, że zgodnie z pkt. 6.11 OWU powód przyjął na siebie zobowiązanie udowodnienia swoich roszczeń w spornych przypadkach na podstawie zapisów zawartych we własnych księgach rachunkowych oraz błędne uznanie przez Sąd I instancji, że powód nie podołał temu obowiązkowi i nie udowodnił powództwa w zakresie zaległych rat miesięcznych w kwocie 4 119, 00 EUR, podczas gdy powód załączył na fakt istnienia roszczenia w tym zakresie dowody w postaci: umowy najmu nr (...), faktur VAT, noty odsetkowej nr (...) wraz z załącznikiem, notę obciążeniową nr (...) z dnia 17.12.2019r. wraz z załącznikiem w postaci zestawienia z ksiąg powoda dot. rat od raty 10 do 36, w którym to zestawieniu wskazane zostały raty zafakturowane niezapłacone i raty objęte notą obciążeniową, a treść i zasadność tych dokumentów księgowych nie była kwestionowana przez stronę pozwaną, co doprowadziło do wadliwego uznania, że roszczenie powoda dotyczące rat za korzystanie z pojazdu jest nieuzasadnione.

5. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z 230 k.p.c., poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i wadliwe uznanie, że powód nie wykazał poniesienia kosztów ubezpieczenia pojazdu w kwocie 1.248,81 EUR, podczas gdy powód załączył polisy ubezpieczeniowe potwierdzające ubezpieczenie pojazdu i tym samym poniesienie kosztów tego ubezpieczenia, a strona pozwana nie kwestionowała zasadności obciążenia jej tymi kosztami i ich wysokości, co doprowadziło do wadliwego nieuwzględnienia roszczenia powoda o zasądzenia od pozwanych na jego rzecz zwrotu poniesionych kosztów ubezpieczenia.

6. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z 230 k.p.c., poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i wadliwe uznanie, że istnienie roszczenia w kwocie 538,40 EUR zostało przez powoda niewykazane, podczas gdy powód udowodnił poniesione koszty z tytułu podatku drogowego załączając stosowne deklaracje podatkowe, a strona pozwana nie kwestionowała zasadności obciążenia jej tymi kosztami, co doprowadziło do wadliwego nieuwzględnienia roszczenia powoda o zasądzenia od pozwanych na jego rzecz zwrotu poniesionych kosztów od podatku drogowego.

7. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz sprzeczne z doświadczeniem życiowym i zasadami logiki wadliwe ustalenie, że powód mógł pomniejszać swoją ewentualną szkodę powstałą w związku z wcześniejszym rozwiązaniem umowy poprzez odliczenie korzyści, jakie mógł osiągnąć z korzystania z pojazdu od dnia zwrotu pojazdu do dnia jego sprzedania (tj. przez okres od 2 stycznia 2020r., aż do 25 listopada 2020r.), podczas, gdy w toku postępowania nie został przedłożony jakikolwiek dokument wskazujący na chociażby możliwość osiągnięcia przez powoda takiej korzyści, a nadto pozwani nie zgłaszali w toku postępowania zarzutu dotyczącego rozliczenia w ramach roszczenia powoda takich korzyści i ich wysokości, co doprowadziło do błędnego przekonania, że powód mógł pomniejszyć swoją szkodę przez czerpanie korzyści z tego pojazdu.

8. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z 230 k.p.c., poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i wadliwe uznanie, że nie jest uzasadnione roszczenie powoda o zwrot kosztów windykacji, skoro zlecenie czynności windykacyjnych nie zostało poprzedzone rozwiązaniem umowy z pozwanym P. G. (1), podczas gdy umowa najmu nr

(...) została skutecznie rozwiązana przez powoda wypowiedzeniem z dn.11.04.2019r., a nadto pozwani nie zgłaszali w toku postępowania zarzutu dotyczącego zasadności rozliczenia w ramach roszczenia powoda tego kosztu, w tym co do jego wysokości, co doprowadziło do wadliwego uznania, że zwrot kosztów windykacji w kwocie 354,24 EUR jest nieuzasadniony.

9. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz sprzeczne z doświadczeniem życiowym i zasadami logiki wadliwe ustalenie, że nie jest uzasadnione roszczenie o zwrot kosztów wynikających z serwisu tachografu z uwagi na to, że pojazd w tym czasie był w dyspozycji powoda, podczas gdy dla zasadności roszczenia powoda w tym zakresie nie ma znaczenia fakt posiadania pojazdu przez powoda w tym czasie, a jedynie fakt, że powód poniósł ten koszt w celu przygotowania pojazdu do sprzedaży, w związku z wcześniejszym wypowiedzeniem umowy z winy pozwanego, tym samym koszt ten zwiększył szkodę powoda, a nadto pozwani nie zgłaszali w toku postępowania zarzutu dotyczącego rozliczenia w ramach roszczenia powoda tego kosztu w tym co do jego wysokości.

10. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z 230 k.p.c., poprzez dowolną ocenę dowodów i wadliwe uznanie, że nie jest zasadne roszczenie powoda o zwrot kosztów mycia pojazdu będącego przedmiotem umowy najmu nr (...) i stwierdzenie, że mycie samochodu 14 stycznia 2020r., a więc na 11 miesięcy przed jego sprzedażą nie może zostać uznane za przygotowanie do sprzedaży, podczas gdy mycie pojazdu po zwrocie, celem przygotowania pojazdu dla potencjalnego nabywcy, jest uzasadnionym kosztem poniesionym przez powoda w celu przygotowania pojazdu do sprzedania, niezależnie od terminu w jakim ten koszt został poniesiony, a ponieważ pojazd był przygotowany do sprzedania w związku z wcześniejszym wypowiedzeniem umowy z winy pozwanego, koszt ten zwiększył szkodę powoda, a nadto pozwani nie zgłaszali w toku postępowania zarzutu dotyczącego rozliczenia w ramach roszczenia powoda tego kosztu oraz jego wysokości, co doprowadziło do wadliwego uznania że roszczenie o zwrot kosztów mycia pojazdu jest niezasadne.

11. Naruszenie art. 233 §1 k.p.c. w zw. z 230 k.p.c., poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i wadliwe uznanie, że nie jest uzasadnione roszczenie powoda dotyczące opłat za wskazanie służbom niemieckim użytkownika pojazdu w związku z naruszeniem przez pozwanego lub jego pracowników przepisów o ruchu drogowym, z uwagi na fakt, iż powód nie wykazał poniesienia tych kosztów, podczas gdy wysokość tych opłat wynikała z obowiązującej pozwanego tabeli opłat administracyjnych a nie z faktu poniesienia przez powoda kosztów wykonania tych zapytań, a nadto pozwani nie zgłaszali w toku postępowania zarzutu dotyczącego rozliczenia w ramach roszczenia powoda tych opłat oraz ich wysokości, co doprowadziło do wadliwego uznania, że roszczenie o zapłatę tych należności są niezasadne.

12. Naruszenie art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i wadliwe uznanie, że nie jest uzasadnione roszczenia o zapłatę kwot po 266,59 EUR miesięcznie, tytułem kary umownej za opóźnienie w zwrocie pojazdu, z uwagi na nieważność wypowiedzenia umowy, podczas gdy umowa najmu nr (...) została skutecznie rozwiązana przez powoda wypowiedzeniem z dn.11.04.2019r., co doprowadziło do wadliwego uznania, że roszczenia o zapłatę miesięcznych opłat za opóźnienie w zwrocie pojazdu są niezasadne.

13. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z 230 k.p.c., poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i wadliwe uznanie, że nie jest uzasadnione roszczenie w kwocie 53,34 EUR, określone jako koszt zamknięcia umowy serwisowej w związku z wcześniejszym wypowiedzeniem umowy z winy pozwanego, podczas gdy zgodnie z wiążącą strony umową najmu umowa serwisowa była elementem umowy najmu (stanowiła załącznik do umowy najmu), a nadto pozwani nie zgłaszali w toku postępowania zarzutu dotyczącego rozliczenia w ramach roszczenia powoda tego kosztu oraz jego wysokości.

14. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z 230 k.p.c., poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz sprzeczne z doświadczeniem życiowym i zasadami logiki wadliwe ustalenie, że wątpliwość budzi w przedmiotowej sprawie wysokość ceny uzyskanej przez powoda ze sprzedaży pojazdu, podczas gdy cena za jaką pojazd ten został sprzedany przez powoda w listopadzie 2020 r -odpowiada jego wartości ustalonej na dzień 10 stycznia 2020r.—

tj. na dzień sporządzenia wyceny biegłego rzeczoznawcy majątkowego, a nadto mając na względzie że pozwani nie kwestionowali w toku postępowania wysokości osiągniętej przez powoda ceny sprzedaży tego pojazdu.

15. Powyższe uchybienia doprowadziły do błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na przyjęciu, że roszczenie powoda o ww. należności są niezasadne wobec nieważnego wypowiedzenia umowy, podczas gdy umowa najmu nr (...) została skutecznie wypowiedziana, a powód skutecznie może domagać się od pozwanego odszkodowania na zasadach ogólnych, w sytuacji, gdy szkoda, jakiej naprawienia domaga się powód, powstała w związku z wcześniejszym wypowiedzeniem umowy najmu z winy najemcy.

16. Błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym ustaleniu, że suma kwot wskazanych w modyfikacji powództwa nie jest równa kwocie należności głównej dochodzonej przez powoda po modyfikacji powództwa, podczas gdy powód w sposób przejrzysty sprecyzował roszczenie pismem z dn. 13 stycznia 2021r. i wskazał co składa się na kwotę dochodzoną w niniejszym postępowaniu a suma wskazanych kwot jest zgodna ze zmodyfikowaną wysokością roszczenia, co doprowadziło do błędnego ustalenia, że powód nie zarachował środków uzyskanych ze sprzedaży pojazdu.

17. Naruszenie art. 2352 § 1 pkt 3 k.p.c. i 45810 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z zeznań świadka J. K. (1) na fakt przebiegu wzajemnej współpracy stron, zasad rozliczenia umowy najmu, wypowiedzenia umowy najmu nr (...), wysokości należności dochodzonych od pozwanego z tytułu umowy najmu nr (...), jako fakty które powinny być wykazane dokumentami, podczas gdy fakty te w pełni wyjaśniałyby istotne okoliczności dla rozstrzygnięcia sprawy, co doprowadziło do wadliwego ustalenia, że wypowiedzenie umowy nr (...) jest nieważne, a także, że dochodzone roszczenia przez powoda są niezasadne.

18. Naruszenie art. 98 k.p.c. i 233 § 1 k.p.c. poprzez błędnie wyliczenie wysokości kosztów sądowych.

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. Naruszenie art. 97 k.c. poprzez jego niezastosowanie i stwierdzenie, że pracownicy powoda podpisujący wypowiedzenie umowy najmu nr (...) nie mieli umocowania do tej czynności, podczas gdy wobec tych osób stosowane jest domniemanie do umocowania do dokonywania czynności prawnych, a powód swoimi działaniami zarówno przed wszczęciem postępowania sądowego, jaki i w trakcie postępowania sądowego w żaden sposób nie dał wyrazu, aby osoby podpisane pod wypowiedzeniem umowy najmu nr (...) były nieumocowane do tego typu czynności, przeciwnie swoimi działaniami dał wyraz akceptacji skutków tego oświadczenia.

2. Naruszenie art. 104 k.c. poprzez jego wadliwe niezastosowanie i stwierdzenie, że wypowiedzenie złożone pozwanemu P. G. (1) jest nieważne, podczas gdy pozwany nie wykazał w żaden sposób, aby przedmiotowe wypowiedzenie było przez niego negowane do czasu wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty, a dobrowolne przekazanie pojazdu powodowi potwierdzało jedynie, że pozwany wyraził zgodę na takie działania pracowników powoda oraz, że powód wytaczając powództwo potwierdził ex post, iż wypowiedzenie umowy z dn. 11.04.2019r. podpisane zostało przez upoważnionych przez niego pracowników spółki, co wbrew stanowisku Sądu I instancji pozwala ewentualnie konwalidować brak załączonych pełnomocnictw pracowników.

3. Naruszenie art. 483 k.c. poprzez jego wadliwe zastosowanie i stwierdzenie, że punkt 11.3.B OWU do umowy najmu nr (...), stanowi karę umowną, podczas gdy punkt ten nie wskazuje wysokości, ani kryteriów do ustalenia rzekomej kary umownej na moment zawarcia umowy, a także z uwagi na zastosowanie w nim zapisu dotyczącego możliwości udzielenia przez powoda ulgi wedle jego uznania i wobec tego, niemożność ustalenia na podstawie tego zapisu ani wysokości rzekomej kary umownej, ani kryteriów pozwalających do obliczenia jej wysokości.

4. Naruszenie art. 65 2 k.c. poprzez błędną wykładnię pkt 11.4 OWU umowy najmu nr (...) poprzez stwierdzenie przez Sąd 1 instancji, że sprzedaż pojazdu niezwłocznie nie może oznaczać sprzedaży pojazdu po 11 miesiącach, podczas gdy powód nie miał żadnego interesu aby sprzedać pojazd z opóźnieniem, a okres sprzedaż zbiegł się z zastojem

rynku wywołanym pandemią i szeregiem obostrzeń, które miały wpływ na chęć kupna pojazdu przez potencjalnych kontrahentów powoda.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez utrzymanie nakazu zapłaty w mocy w części, tj. co do kwoty 20.692,50 EUR wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, oraz kosztów procesu oraz utrzymanie nakazu zapłaty w tej części w mocy oraz zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest w znacznej części zasadna.

Dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne należy uznać za prawidłowe jedynie w tej części, w jakiej Sąd wskazał złożone do akt sprawy dokumenty potwierdzające fakt zawarcia przez strony umowy najmu ciągnika, jak również jej późniejszego rozwiązania, a także wydania przedmiotu najmu przez pozwanego i jego sprzedaży przez powoda. Okoliczności te były zarazem bezsporne między stronami i ustalenia w tym zakresie Sąd Apelacyjny podziela, przyjmując je za własne. Za wadliwe należy natomiast uznać wywody Sądu I instancji i wynikającą z nich ocenę prawną, odnoszącą się do czynności faktycznych podjętych przez strony w związku z wykonywaniem ich praw i obowiązków wynikających z umowy najmu.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny uzupełniając ustalenia faktyczne stwierdza w pierwszej kolejności, że powód w sposób prawidłowy i skuteczny dokonał wypowiedzenia łączącej strony umowy najmu, albowiem w sytuacji zalegania przez pozwanego z zapłatą czynszów za korzystanie z ciągnika będącego przedmiotem umowy, skierował do pozwanego pismo z dnia 20 marca 2019 roku zawierające ostateczne wezwanie do zapłaty zaległych kwot (k.234-236), a wobec ich nieuiszczenia, dokonał wypowiedzenia umowy pismem z dnia 11 kwietnia 2019 roku (k.230-233). Zarówno wezwanie do zapłaty, jak i wypowiedzenie umowy zostały podpisane przez pracownika powódki menagera J. K. (2) i wbrew ocenie Sądu I instancji, okoliczność ta w żadnym wypadku nie oznacza nieskuteczności, bądź nieważności tych czynności. Powód wyjaśnił bowiem, że pracownik ten działał w jego imieniu, w oparciu o posiadane upoważnienie do dokonywania tego rodzaju czynności w związku z zajmowanym stanowiskiem pracy. Rację ma również skarżący podnosząc, że pozwani przed wytoczeniem niniejszego procesu nie negowali faktu dokonania wypowiedzenia umowy przez powoda, a potwierdzeniem posiadania przez nich wiedzy o wypowiedzeniu był fakt wydania przez P. G. (1) w dniu 2 stycznia 2020 roku ciągnika nr rej (...) powodowi za pośrednictwem firmy (...) sp. z o.o. w W., działającej na zlecenie powoda (protokół przejęcia k. 237). Wobec jednoznacznego potwierdzenia przez powoda faktu dokonania wypowiedzenia przez jego uprawnionego pracownika, podważanie skuteczności tej czynności przez pozwanych należy uznać za wynik taktyki procesowej, która jednakże nie może odnieść zamierzonego skutku w postaci uznania powództwa za przedwczesne. Analogicznie należy ocenić zarzuty pozwanych wskazujące na rzekome nie doręczenie im wypowiedzenia, o czym miałyby świadczyć załączenie do akt sprawy niniejszej tej samej koperty i tych samych dowodów potwierdzenia odbioru, co w innej sprawie toczącej się przeciwko pozwanemu (pismo k.206). Tymczasem okoliczność tę wyczerpująco wyjaśnił powód potwierdzając przesłanie pozwanym w jednej przesyłce (w jednej kopercie) wypowiedzeń odnoszących się do trzech umów najmu, jakie łączyły strony, których numery, w tym umowy nr (...), z której powód wywodzi roszczenie dochodzone pozwem w niniejszej sprawie, zostały wpisane na dowodzie doręczenia (k.232). Wskazany sposób łącznego doręczenia różnych dokumentów w żaden sposób nie pozbawia skuteczności tej czynności.

W konsekwencji powyższego, za chybione należy uznać stanowisko Sądu I instancji jakoby wydanie ciągnika przez pozwanego w dniu 2 stycznia 2020 roku nastąpiło bez żadnej podstawy prawnej, które to twierdzenie wynikało z błędnej oceny wskazującej, że powód nie dokonał wypowiedzenia umowy. Zważywszy na wskazane przez powoda przyczyny rzeczonego wypowiedzenia umowy, a mianowicie zaleganie z zapłatą czynszu przez pozwanego, należy stwierdzić, że tak określone okoliczności tej czynności odpowiadają przesłankom „rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym”, o którym mowa w pkt.11.2 a) Warunków Ogólnych (...) k. 89). Z kolei taki tryb wcześniejszego rozwiązania umowy upoważniał powoda do żądania rozliczenia umowy z pozwanym, co zostało uregulowane w pkt

11.3 a) i b) Warunków Ogólnych (k.90). Wbrew ocenie Sądu Okręgowego, zapisu zawartego w przywołanym pkt 11.3 b) Warunków Ogólnych nie można uznać za karę umowną, która miałaby nadto zostać zastrzeżona na wypadek niespełnienia świadczenia pieniężnego i jako taka była niedopuszczalna. Wykładnia literalna przywołanego zapisu prowadzi do wniosku, że jest to regulacja sposobu rozliczenia stron w przypadku zaistnienia zdarzenia, jakim jest wcześniejsze rozwiązanie umowy, nie zaś nie wykonanie świadczenia pieniężnego. Przewidziano w niej, że w takim przypadku klient będzie zobowiązany zapłacić wszystkie należności (w tym raty z tytułu czynszu najmu), jakie byłyby należne za okres od rozwiązania umowy do dnia pierwotnie uzgodnionego jako okres obowiązywania umowy, z tym zastrzeżeniem, że należności te będą zawierały ulgę udzieloną według uznania powódki z tytułu wcześniejszej niż przewidziano płatności (k.90). Rację ma również powódka podnosząc, że element uznaniowości, od którego uzależniona została wysokość ulgi jakiej udzieli (...) w odniesieniu do kwoty należnej od klienta, dodatkowo dowodzi, że we wskazanej regulacji nie ustalono kary umownej. Zgodnie bowiem z art. 483 par 1 kc, aby można mówić o skutecznym zastrzeżeniu kary umownej, elementem koniecznym regulacji jest określenie sumy kary. Tymczasem uzależnienie tej sumy od czynnika bliżej nieokreślonego, jakim jest „uznanie” jednej ze stron, prowadzi do wniosku, że kara taka nie została zastrzeżona.

Powód wykazawszy fakt wcześniejszego rozwiązania umowy z pozwanym z przyczyn wynikających z działania klienta, tj. nie uiszczanie rat czynszu, uprawniony jest żądać rozliczenia umowy, zgodnie z przyjętymi przez strony Warunkami Ogólnymi. Wbrew ocenie Sądu I instancji, powód szczegółowo wskazał, w oparciu o prowadzone przez siebie księgi ewidencyjne, których kopie załączył do akt, w jakich datach i w jakiej wysokości pozwany uiszczał na jego rzecz należności z tytułu rat czynszu. Analiza tego dokumentu potwierdza, że przez cały okres trwania umowy należności te były uiszczane z przekroczeniem wyznaczonych terminów zapłaty, zaś poczynając od faktury nr (...) z terminem płatności raty 20 lutego 2019 roku i faktury nr (...) z terminem płatności raty 20 marca 2019 roku, należności nie zostały zapłacone do dnia wypowiedzenia, tj. 11 kwietnia 2019 roku (k.229, 151-153). Ponadto powód złożył wykaz rat od nr 10 do nr 35, z których poczynając już od rat nr 14, 15 i 16 brak było wpłat pozwanego (k. 139). Złożył również faktury obejmujące należności za okres do daty zwrotu pojazdu (k. 140-142), a także opłaty za opóźnienie w zwrocie przedmiotu najmu (k. 144-149). Dokumenty te potwierdzają zasadność wyliczenia kwoty 15.266,59 EURO obejmującej 19 nieuiszczonych rat poczynając od raty nr 17 do raty nr 35 w wysokości zdyskontowanej ulgą przyznaną przez powódkę (k. 139, 225v), kwoty 4.119 EURO wskazanej w piśmie (k.225), obejmującej należność za część raty nr 14 oraz za raty nr 15 i 16 (k.140-142) oraz kwoty 1.866,13 EURO z tytułu opłat za opóźnienie w zwrocie pojazdu, objętych fakturami (k. 144-149). Z uwagi na wykazane przez powoda opóźnienia w zapłacie należności przez powoda, brak również podstaw do zakwestionowania zasadności żądania odsetek z tego tytułu wskazanych w nocie odsetkowej nr (...) na kwotę 598,21 EURO, z której powód w odniesieniu do umowy nr (...) żąda kwoty 119,40 EURO (k. 225). Wbrew stanowisku Sądu Okręgowego za zasadne należy uznać również żądanie odszkodowawcze powoda dotyczące zwrotu kwoty 49,20 EURO z tytułu poniesionej przez niego opłaty za wskazanie użytkownika pojazdu na wezwanie organów administracyjnych w związku z naruszeniem przepisów o ruchu drogowym na terenie Niemiec przez kierowcę pojazdu nr rej (...) w dniach 21 marca 2019 roku i 26 czerwca 2019 roku (k. 168-172), a więc w okresie gdy pojazd używany był przez pozwanego. poniesienie tych opłat przez powoda zostało wykazane fakturami (k.154-157). Jako składnik szkody poniesionej przez powoda w związku z wcześniejszym rozwiązaniem umowy najmu, skarżący zasadnie wskazał również kwotę 49.100 EURO odpowiadającą zakładanej wartości pojazdu na koniec okresu umowy najmu (k. 225v). Należy bowiem zauważyć, że obowiązek naprawienia szkody przez klienta obejmuje zwrot wynajmującemu wszystkich należności, jakie uzyskałby w przypadku gdyby umowa najmu realizowana była zgodnie z jej postanowieniami i trwała do końca okresu, na jaki została zawarta. W takim bowiem przypadku powód, oprócz 19 rat czynszu z tytułu najmu (raty od 17 do 35), otrzymałby również po zakończeniu umowy zwrot pojazdu, będącego przedmiotem najmu o wartości na datę tego zwrotu. Powód wyjaśnił, że wyliczając tę wartość na kwotę 49.100 EURO oparł się na „analizie rynku i spadku cen tożsamyh pojazdów w przedziale długookresowym terminowym” (k. 225v). Pozwany nie zakwestionował tej wyceny. Brak zatem podstaw do uznania, że jest to suma nieadekwatna do wartości, jaka przedstawiałby przedmiot umowy najmu w chwili jej zakończenia zgodnie z upływem okresu na jaki została zawarta. Jako niezasadne należało natomiast uznać żądanie zasądzenia kwoty 2.592,18 EURO, obejmującej: koszty ubezpieczenia pojazdu w okresie od 6 sierpnia 2020 roku do 3 listopada 2020 roku w kwocie 1.248,18 Euro, podatek drogowy w kwocie 538,40 EURO za maj 2017 roku oraz koszty windykacji w kwocie 354,24 EURO i „pozostałe

koszty związane z wcześniejszym rozwiązaniem umowy” w wysokości 398,39 EURO. W odniesieniu do kosztów ubezpieczenia należy stwierdzić, że zgodnie z pkt. 10.1 Warunków Ogólnych (...) koszty ubezpieczenia pojazdu nie obciążają klienta po dokonaniu jego zwrotu. Zatem wobec zwrotu pojazdu przez pozwanego w dniu 2 stycznia 2019 roku, niezasadnym jest żądanie uiszczenia przez pozwanego kosztów ubezpieczenia pojazdu w okresie od 6 sierpnia 2020 roku do 3 listopada 2020 roku. Z kolei żądanie zwrotu podatku drogowego dotyczy kwoty uiszczonej z tego tytułu za okres sprzed zawarcia umowy najmu i jako takie nie mogło obciążać pozwanego. Jakkolwiek klient z mocy pkt. 12.6 a) Warunków Ogólnych (...) zobowiązany był wydać pojazd czysty, a zgodnie z pkt 12.1 wraz ze zwrotem pojazdu zwrócić również certyfikaty dotyczące kalibracji tachografu, to równocześnie powód nie wykazał aby wymogi te nie zostały spełnione przez pozwanego, a tym samym aby zasadne było obciążenie pozwanego kosztami mycia pojazdu oraz kalibracji tachografu. Powód nie wykazał również poniesienia kosztów windykacji, ani jaka jest podstawa obciążenia pozwanego kosztami „zamknięcia umowy serwisowej”. Z powyższych przyczyn kwotę żądanego przez powoda odszkodowania należało pomniejszyć o kwotę 2.592,18 EURO.

Łączna suma należna powodowi tytułem odszkodowania za wcześniejsze rozwiązanie umowy z winy klienta wynosi zatem 18.100 EURO i obejmuje: kwotę 15.266,59 EURO z tytułu rat czynszu za okres po rozwiązaniu umowy do końca umówionego wcześniej okresu umowy, tj. 19 nieuiszczonych rat zdyskontowanych przez ulgę przyznaną przez powódkę; kwotę 4.119 EURO obejmującą należność z tytułu rat niezapłaconych do chwili rozwiązania umowy, tj. części raty nr 14 oraz rat nr 15 i 16; kwotę 1.866,13 EURO z tytułu opłat za opóźnienie w zwrocie pojazdu; kwotę 119,40 EURO z tytułu odsetek za opóźnienie w zapłacie rat należnych do dnia rozwiązania umowy nr (...); kwotę 49,20 EURO z tytułu poniesionej przez powoda opłaty za wskazanie użytkownika pojazdu nr rej (...) w okresie użytkowania go przez pozwanego oraz kwotę 49.100 EURO odpowiadającą zakładanej wartości pojazdu na koniec okresu umowy najmu. Sumę powyższych kwot wynosząca 70.529,32 EURO należało pomniejszyć o kwotę uzyskaną przez powoda z tytułu sprzedaży pojazdu za cenę 52.500 EURO (k. 158). Różnica wynosząca 18.020,32 EURO stanowi równowartość szkody powoda, jakiej doznał w związku z wcześniejszym rozwiązaniem umowy z winy pozwanego. Odpowiedzialność solidarna pozwanej A. G. wynika z poręczenia weksła wystawionego przez męża P. G. (1). Fakt poręczenia uwidoczony został na odwrocie weksła (kopia weksła k. 23v), w związku z czym zarzut jakoby pozwana nie udzieliła poręczenia jest całkowicie chybiony i nie zasługiwał na uwzględnienie. Z tych względów powództwo w zakresie kwoty 18.100,32 EURO, jako zasadne podlegało uwzględnieniu, co skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku w oparciu o przepis art. 386 par 1 kpc.

W pozostałym zakresie apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

W odniesieniu do rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu poniesionych w postępowaniu przed Sądem I instancji, należało rozliczyć je zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód pierwotnie żądał zasądzenia od pozwanych kwoty 78.025,74 EURO. W odniesieniu do kwoty 57.333,24 EURO, wobec cofnięcia w tym zakresie pozwu, postępowanie zostało umorzone, natomiast z dochodzonej kwoty 20.692,50 EURO, uwzględnione zostało żądanie w wysokości 18.100,32 Euro. Oznacza to, że powód wygrał proces w 23%, zatem zobowiązany jest ponieść jego koszty w 77%. Suma tych kosztów w postępowaniu przed Sadem Okręgowym wynosi 39.406 złotych i obejmuje koszty poniesione przez powoda w kwocie 15.260 złotych i przez pozwanych w kwocie 24.146 złotych. Powód powinien ponieść 77% tych kosztów, a więc 30.343 złote, a pozwani 9.063 złote. Skoro powód poniósł z tego tytułu jedynie 15.260 złotych, zaś pozwani 24.146 złotych, należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanych kwotę 15.083 złote.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono również zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła 20.692,50 EURO, zaś uwzględniono apelację w kwocie 18.100,32 EURO, co oznacza, że powód wygrał postępowanie apelacyjne w 87%. Zatem pozwani winni ponieść 87% kosztów tego postępowania, których suma wynosi 12.849 złotych (4.749 zł opłata od apelacji + 2x 4.050zł koszty pełnomocników stron). Powód powinien ponieść koszty w kwocie 1.670 złotych, a poniósł w kwocie 8.799 złotych, natomiast pozwani powinni ponieść koszty w kwocie 11.178,63 złotych, a ponieśli w kwocie 4.050 złotych. Dlatego na mocy art. 100 kpc w związku z art. 397 par 2 kpc, należało zasądzić od pozwanych na rzecz powoda kwotę 7.129 złotych.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.